

Sygnatura akt V GUo 2/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 20-06-2016 r.

Sąd Rejonowy w Koninie V Wydział Gospodarczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Krzysztof Jaskólski

Protokolant: st. sekr. sąd. Julia Szadek

po rozpoznaniu w dniu 20-06-2016 r. w Koninie

na rozprawie

sprawy z powództwa K. (...) Spółka z o.o. w T.

przeciwko Syndykowi Masy Upadłości (...) Spółka z o.o. w B.

o wyłączenie z masy upadłości

I. oddała powództwo

II. zasądza od powoda na rzecz pozwanego kwotę 1817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

Krzysztof Jaskólski

Sygn. akt V GUo 2/15

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym w dniu 26.08.2015r., powódka K. (...) sp. z o.o. w T. zażądała wyłączenia z masy upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej pozywając R. W. Syndyka Masy upadłościowej, przedmiotów wchodzących w skład majątku odrębnego spółki (...)sp. z o.o.: Stopu Aluminium 46200 w ilości 133.037 kg; zgar odlewniczych w ilości 17.220 kg, złomu linka w ilości 3.084 kg i chłodnicze Cu w ilości 911 kg. Nadto złożyła wniosek o zabezpieczenie poprzez ustanowienie zakazu zbywania mienia objętego żądaniem wyłączenia z masy upadłości w/w rzeczy do czasu zakończenia niniejszego postępowania.

W uzasadnieniu wskazała, że w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zawarła z pozwaną spółką umowę o współpracy handlowej w zakresie dostaw złomu aluminium oraz innych dostaw złomu do produkcji. Cena za dostarczany towar była ustalana każdorazowo na dany tydzień dostaw. Zaś regulowane płatności wynikają z wystawionych faktur VAT. Dodała, że wywiązała się ze swoich zobowiązań i dostarczyła pozwanej zamówiony towar a pozwana potwierdziła ich odbiór. Wystawiła i doręczyła pozwanej także faktury VAT, stanowiące załączniki do niniejszego pozwu, których pozwana nie kwestionowała tak jak i ilości oraz jakości dostarczonego towaru. Pozwana nie dokonała jednak zapłaty za wystawione faktury. Wobec tego wszczęte zostało postępowanie sądowe w którym S. (...) postanowieniem z dnia 5.08.2014r. w sprawie (...) dokonał zabezpieczenia na czas trwania procesu. Tego samego dnia K. (...) dokonał zajęcia między innymi w/w przedmiotów który wyłączenia z masy się domaga. Podkreśliła, że w związku z brakiem zapłaty za przedmiotowe faktury w dniu 11.08.2014r. dokonała zastrzeżenia na rzecz spółki prawa własności rzeczy wyszczególnionych w fakturach do czasu zapłaty przez kupującego ceny. Zastrzeżenie to obejmowało przede wszystkim zajęte przez komornika ruchomości: Stopu Aluminium 46200 w ilości 133.037 kg; zgar odelewniczych w ilości 17.220 kg, złomu linka w ilości 3.084 kg i chłodnicze Cu w ilości 911 kg. Podkreśliła też powołując się na treść art. 192 k.c., że w/w rzeczy zostały wytworzone i stały się jej własnością w wyniku zastrzeżenia

prawa własności a pozwana zaś miała możliwość zapoznania się z taką treścią jej oświadczenia woli i się z nią zapoznała mimo jego nieodebrania, co do zastrzeżenia prawa własności tychże rzeczy wyszczególnionych w fakturach VAT sprzedanych do czasu zapłaty przez kupującego ceny. Nadto pismo to zostało przez K. (...) zaopatrzone datą pewną. Natomiast w oparciu o powyższe i jej wniosek K. (...) postanowieniem umorzył postępowanie zabezpieczające w/w ruchomości stanowiących jej własność a opisane w protokole zajęcia pod pozycjami 1,2,4,7 i 8. Na koniec dodała, że w dniu 15.12.2014r. S. (...)w sprawie (...)ogłosił upadłość pozwanej. Zaś Syndyk zwrócił się do powódki o zwrot masy upadłości.

Syndyk masy upadłości pozwanej w odpowiedzi na pozew wniósł o oddalenie powództwa o wyłączenie z masy upadłości składników majątkowych wymienionych w pkt 1 pozwu oraz oddalenie wniosków o udzielenie powódce zabezpieczenia w postaci zakazu zbywania mienia objętego pozwem a także oddalenia wniosków dowodowych z zeznań świadków i opinii biegłego. Nadto zasądzenia kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu syndyk przyznał, że bezspornym jest fakt, iż pozwana współpracowała z powódką na podstawie umowy handlowej i że na jej podstawie dostarczone było jej między innymi mienie opisanej w pozwie. Bezspornym jest też fakt, że pozwana nie dokonała płatności za dostarczony i objętym pozwem towar w związku z czym powódka wszczęła przeciwko pozwanej przed S. (...) postępowanie sądowe w wyniku którego uzyskała nakaz zapłaty i wszczęła postępowanie egzekucyjne w toku którego K. (...) dokonał zajęcia przedmiotowych składników majątkowych. Syndyk zaprzeczył jednak aby powódka stała się właścicielem w/w przedmiotów na podstawie art. 192 k.c. bowiem ten dotyczy przetworzenia rzeczy samodzielnych a nie w wykonaniu umów pomiędzy przedsiębiorstwami. Zaprzeczył też aby powódka w sposób prawidłowy dokonał w drodze jednostronnego oświadczenia woli o zastrzeżeniu prawa własności w myśl art. 589 k.c. Tym samym bezzasadne są wnioski dowodowe powódki o przesłuchanie świadków oraz powołanie biegłego sądowego a także wniosek o udzielenie zabezpieczenia wobec brak podstaw prawnych pozwu.

Postanowieniem z dnia 20.06.2016r. w niniejszej sprawie Sąd oddalił wniosek powoda o udzielenie zabezpieczenia.

Sąd ustalił, co następuje:

Strony sporu są przedsiębiorcami. Pozwana obecnie w upadłości likwidacyjnej.

dowód: okoliczność bezsporna, KRS pozwanej k. 23 – 27, KRS powódki k. 124 – 127

Strony sporu w dniu 31.03.2014r. zawarły umowę o współpracy handlowej. Na jej podstawie powódka zobowiązała się dostarczać złom aluminium oraz innym złom do produkcji w 2014r. zgodnie z harmonogramem. Strony ustaliły, że cena za złom wyrażona będzie w walucie polskiej i ustalana każdorazowo na dany tydzień dostawy. Płatność regulowana miała być na podstawie wystawionych faktur VAT za zrealizowane dostawy w terminie 30 dni, liczonych od dnia dostawy.

dowód: okoliczność bezsporna, opisana wyżej umowa k. 28 – 29

Powódka bez zastrzeżeń realizowała zamówienia pozwanej dostarczając jej złom aluminium oraz inny w tym stopu aluminium 46200 w ilości 133,037 kg; zgarów odlewniczych w ilości 17.220 kg; aluminium pierwotnego w ilości 11.960 kg; złomu linka w ilości 3.084 kg oraz chłodnic Cu w ilości 911 kg.

dowód: okoliczność bezsporna, faktury VAT i dokumenty WZ k. 30 – 123 i 136 – 212

Powódka wywiązywała się ze zobowiązań i wystawiała sukcesywnie faktury VAT w tym za w/w towar. Pozwana dostarczany towar odbierał i podpisywał WZ oraz faktury VAT. Pozwana nie kwestionowała wystawianych faktur oraz jakości i ilości dostarczonego towaru. Pozwana jednak nie zapłaciła za wystawiana faktury w tym za faktury dotyczącej w/w towaru.

Dowód: okoliczność bezsporna, faktury VAT i dokumenty WZ k. 30 – 123 i 136 – 212

Wobec powyższego powódka wszczęła przeciwko pozwanej przed S. (...) postępowanie sądowe. S. (...) w sprawie o sygn. akt (...) wydał w dniu 04.08.2014r. Nakaz Zapłaty w postępowaniu upominawczym w którym zasądził na rzecz powódki kwotę 694.795,60 zł a w dniu 5.08.2014r. wydał postanowienie o zabezpieczeniu na czas trwania postępowania poprzez zajęcie wszelkich ruchomości pozwanej w tym znajdujących się w jej siedzibie oraz miejscu prowadzenia działalności gospodarczej. Tego samego dnia K. (...) M. P. w sprawie (...) dokonał zajęcia ruchomości w tym: stopu aluminium 46200 w ilości 133,037 kg; zgarów odlewniczych w ilości 17.220 kg; aluminium pierwotnego w ilości 11.960 kg; złomu linka w ilości 3.084 kg oraz chłodnic Cu w ilości 911 kg.

dowód: okoliczność bezsporna, w/w nakaz zapłaty k. 213, w/w postanowienie Sądu k. 214 – 217, w/w protokół komornika o zajęciu ruchomości k. 218.

W dniu 11.08.2014r. powódka złożyła oświadczenie woli o zastrzeżeniu prawa własności w/w rzeczy wyszczególnionych w fakturach VAT sprzedanych do czasu zapłaty przez kupującego ceny. Pozwana w/w oświadczenia nie odebrała odmówiła jego przyjęcia.

dowód: okoliczność bezsporna, pismo powódki z potwierdzeniem nadania i odmową przyjęcia k. 220 – 226

W dniu 9.09.2014r. powódka złożyła K. (...) wniosek o umorzenie postępowania zabezpieczającego z ruchomości zajętych w dniu 5.08.2014r. w protokole zajęcia pod pozycjami 1, 2, 4, 7, 8 powołując się na zastrzeżone prawo własności wobec pozwanej. Komornik w tym zakresie postanowieniem z dnia 10.09.2014r. umorzył postępowanie.

dowód: okoliczność bezsporna, w/w wniosek powódki k. 229 – 232, postanowienie komornika k. 134 – 135

W dniu 15.12.2014r. S. (...) w sprawie o sygn. akt (...) ogłosił upadłość pozwanej. Zaś K. (...) w dniu 2 lutego 2015r. umorzył postępowanie zabezpieczające mając na uwadze treść art. 146 prawa upadłościowego i naprawczego.

dowód: okoliczność bezsporna, w/w postanowienie Sądu k. 233, w/w postanowienie komornika k. 234 – 235

Pismem z dnia 19.02.2015r. Syndyk masy upadłościowej pozwanej zwrócił się do powódki o zwrot do masy upadłości wszelkich ruchomości zajętych w związku z umorzonymi postępowaniami.

dowód: okoliczność bezsporna

Sąd uznał za autentyczne i wiarygodne wszystkie dokumenty, które posłużyły do dokonania w sprawie ustaleń faktycznych gdyż nie były kwestionowane przez strony a Sąd nie znalazł podstaw by czynić to z urzędu.

Sąd oddalił wnioski dowodowe o przesłuchanie świadków: M. P., K. P., M. S. i B. K. a także przeprowadzenie opinii biegłego sądowego uznając je w oparciu o poniższe rozważania prawna za bezprzedmiotowe i jedynie zmierzające do przewlekłości postępowania. W ocenie Sądu zbędne stało się ich przeprowadzenie również z uwagi na fakt, iż tak naprawdę stan faktyczny był bezsporny a spór skupiał się jedynie w naturze prawnej.

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu w świetle dokonanych ustaleń faktycznych jak i przytoczonej argumentacji powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie.

Uwypuklić w tym miejscu wypada o czym wyżej, że bezspornym pozostawał pomiędzy stronami stan faktyczny.

Spór więc był natury czysto prawnej i sprowadzał się do wyjaśnienia dwóch zagadnień – pierwszego – przetworzenia (art. 192 k.c.); drugiego – skutku zastrzeżenia własności rzeczy sprzedanej (art. 589 k.c.).

W ramach tych rozważań już w tym miejscu zaznaczyć należy, iż Sąd przychylił się od argumentacji strony pozwanej uznając tym samym za błędną stronę powodowej.

Wskazać też należy, że zgodnie z art. 70 puin składniki mienia nienależące do majątku upadłego podlegają wyłączeniu z masy upadłości. Wyłączenie następuje w trybie art. 71 i nast. puin, czyli poprzez złożenie przez uprawniony podmiot wniosku o wyłączenie z masy upadłości. W razie oddalenia wniosku o wyłączenie z masy upadłości wnioskodawca może w drodze powództwa żądać wyłączenia mienia z masy upadłości. W myśl art. 74 ust. 2 puin powództwo wnosi się do sądu upadłościowego w terminie miesiąca od dnia doręczenia postanowienia sędziego-komisarza o odmowie wyłączenia z masy upadłości. Powództwo może być oparte wyłącznie na twierdzeniach i zarzutach zgłoszonych we wniosku o wyłączenie z masy upadłości. Inne twierdzenia i zarzuty mogą być zgłoszone tylko wtedy, gdy powód wykaże, że ich wcześniejsze zgłoszenie było niemożliwe (art. 74 ust. 3 puin).

Z uwagi na powyższe, to jest przytoczone uregulowanie zawarte w art. 74 ust. 2 puin, nie może budzić wątpliwości, iż pomimo tego, iż postępowanie o wyłączenie z masy upadłości wszczęte na skutek powództwa ma wprawdzie charakter autonomiczny wobec postępowania o wyłączenie wszczętego na wniosek, to przynajmniej spełnia ono siłą rzeczy pewną funkcję kontrolną w stosunku do orzeczenia sędziego - komisarza, który wniosku o wyłączenie z masy upadłości nie uwzględnił, co skutkowało koniecznością wytoczenia przez uprawnionego powództwa o wyłączenie z masy upadłości. W tym kontekście można stwierdzić, że żądanie wyłączenia z masy upadłości podlega wyjątkowo rozbudowanej ochronie prawnej, skoro jego zasadność jest kontrolowana początkowo przez sędziego - komisarza, a następnie przez sąd upadłościowy.

Przepisy prawa upadłościowego i naprawczego nie precyzują podstawy prawnej wyłączenia, co oznacza, że podstawą wyłączenia może być zarówno prawo rzeczowe, jak i obligacyjne. Wyłączeniu podlega mienie, które nie należy do majątku upadłego. Zasadnicze znaczenie dla rozpoznania wniosku ma dokonanie wykładni pojęcia „mienie” użytego w treści art. 70 puin. Otóż, w postanowieniu z dnia 17 marca 1967 r. (I CZ 146/66, OSNC 1967, nr 11, poz. 203) Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że przez pojęcie mienia w rozumieniu tego przepisu należy rozumieć wszelkie prawa, byle tylko przedmiot wyłączenia był indywidualnie oznaczony i nadawał się do wydzielienia z masy upadłości. Stąd też, w literaturze słusznie wskazuje się, że wyłączeniu podlega każde mienie dające się indywidualnie oznaczyć w postaci nieruchomości, ruchomości, wierzytelności, a także innych praw majątkowych w postaci udziałów w spółkach kapitałowych, papierów wartościowych, a także pozostałych praw majątkowych o charakterze niematerialnym (tak, D. Chrapoński, [w:] Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz (red.) A. Witosz, s. 116, por. też T. Gurgul, Prawo upadłościowe i naprawcze. Komentarz, C.H. Beck W-wa 2005 r., s. 200).

Przechodząc do meritum powódka zażądał wyłączenia z masy upadłości rzeczy w postaci: stopu aluminium 46200 w ilości 133.037 kg; zegarów odlewniczych w ilości 17.220 kg, złomu linka w ilości 3.084 kg i chłodnicze Cu w ilości 911 kg, twierdząc iż zastrzegła sobie prawo ich własności aż do uiszczenia ceny dodając jednocześnie, że tym samym własność przetworzonych rzeczy jaką dokonała pozwana w myśl art. 192 k.c. nie przeszła na nią.

Zgodnie z art. 589 k.c. Jeżeli sprzedawca zastrzegł sobie własność sprzedanej rzeczy ruchomej aż do uiszczenia ceny, poczytuje się w razie wątpliwości, że przeniesienie własności rzeczy nastąpiło pod warunkiem zawieszającym.

Zauważyć jednak należy, iż owo zastrzeżenie co do rzeczy sprzedanych pozwanej, a będących przedmiotem niniejszego postępowania, powódka dokonał dopiero pismem z dnia 11.08.2014r. i to w ramach jednostronnego oświadczenia woli złożonego i wysłanego do pozwanej tego samego dnia, lecz nie odebranego przez nią (bezsporne). Zaś wcześniej jak sama przyznała wystąpiła do S. (...) o zapłatę ceny między innymi za nie, czego dowodem jest uzyskanie nie tylko orzeczenia sądowego – nakazu zapłaty z dnia 4.08.2014r. w sprawie (...) - ale także postanowienia zabezpieczającego z dnia 5.08.2014r. na podstawie którego k. (...) w tym samym dniu wszczął postępowanie zabezpieczające na podstawie którego dokonał również tego samego dnia zajęcia przedmiotowych rzeczy których wyłączenia domaga się powódka.

Wobec tak chronologicznie ustalonych wydarzeń, powódka utraciła uprawnienie powoływania się na zastrzeżenie własności sprzedanej rzeczy ruchomej aż do uiszczenia ceny. Nawet jeśliby uznać, że złożone jednostronne oświadczenie woli powódki o w/w zastrzeżeniu w myśl art. 61 k.c. doszło do pozwanej w taki sposób, że mogła się ona z jego treścią zapoznać i zostałyby ono przez nią przyjęte w ramach łączącej strony umowy, to i tak nastąpiłoby ono na

pewno nie wcześniej niż 11.08.2014r. a więc w myśl poniższego byłoby spóźnione, mając na uwadze datę wytoczenia powództwa o zapłatę ceny za sprzedany towar w tym przedmioty niniejszego postępowania.

Wskazać w tym miejscu też należy, że zastrzeżenie własności rzeczy sprzedanej może nastąpić tylko w drodze umowy stron (sprzedającego i kupującego), a nie na podstawie jednostronnego oświadczenia woli (vide: wyrok Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 30.01.2013r. w sprawie I ACa 1149/12 , LEX nr 1280865).

Ponadto jak wynika z utrwalonego poglądu judykatury, ale też i doktryny jeżeli sprzedawca (powódka) wystąpił na drogę sądową o zapłatę ceny (nakaz zapłaty z dnia 4.08.2014r. w sprawie (...) S. (...)), to nie może następnie domagać się wydania mu sprzedanej rzeczy z powołaniem się na zastrzeżenie własności po tej dacie (oświadczenie woli powódki z dnia 11.08.2014r.). (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 21.01.1999r., I CKN 955/97; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 grudnia 2013r., I ACa 1299/13, LEX nr 1656612; wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 12 kwietnia 2013 r., I ACa 1389/12, LEX nr 1314772:).

Sąd na marginesie zaznacza, że powódka mogła z takiej ochrony skorzystać pomiędzy datą kiedy nadszedł ostateczny termin płatności wynikający z faktur za sprzedany i wydany towar a cena nie została uiszczona a datą wystąpienia na drogę sądową o zapłatę ceny za ten towar. Powódka jednak w tym czasie z takiej przysługującej ochrony jaką jest zastrzeżenie własności nie skorzystała wybierając drogę sądową i stąd wynikły wobec niej takie konsekwencje.

Na marginesie Sąd zaznacza, że odmienniej argumentacji prawnej powódki nie podziela o czym wyżej i jednocześnie podkreśla, że jest on zwolniony od obowiązku wykazywania błędów tej argumentacji w tym powoływania się na treść art. 192 k.c. (vide: wyrok SA w Poznaniu z dn. 17.04.2007 r., I ACa 155/07, publ. Lex nr 446231).

Mając powyższe na uwadze należało w pkt. I wyroku powództwo oddalić.

Sąd w pkt II wyrok kierując się art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99 k.p.c. zasądził od powódki na rzecz pozwanej kwotę 1.817 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na koszty te złożyła się opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 1.800 zł – § 10 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490 oraz z 2015 r. poz. 617 i 1078).

Mając na uwadze powyższe, wydany wyrok należy uznać za w pełni uzasadniony.

SSR Krzysztof Jaskólski